

Projectplan t.b.v. aanvraag
tweejarensubsidie bij
Subsidieverordening Amateurkunst
2023-2024

Aanvrager: Oost-Nederlands Symfonieorkest
Datum: 30 mei 2022

Inleiding

Voor u ligt de aanvraag van het Oost-Nederlands Symfonieorkest (ONSO) voor de Tweejarensubsidie Amateurkunst 2023-2024. Het aanvraagproces heeft bij het bestuur van het ONSO gezorgd voor een helder toekomstbeeld en een beter inzicht in de meerjarenplanning en de langetermijndoelstellingen.

Het ONSO vraagt van de gemeente Enschede over 2023-2024 een bijdrage van € 27.500,-. Zonder deze bijdrage is het voor het ONSO niet mogelijk om alle gemaakte plannen voor de genoemde jaren uit te voeren.

Het Oost-Nederlands Symfonieorkest, voorheen het Twents Kamerorkest, is een amateursymfonieorkest met een regionale functie, dat statutair tot doel heeft het bevorderen van het orkestspel door amateurs. Onze ruim zeventig leden, die allen contributieplichtig zijn, zijn professioneel geschoolde musici, vakstudenten en vergevorderde amateurs. Sinds 2008 staat het ONSO onder professionele leiding van dirigent Jeppe Moulijn. Het ONSO geeft jaarlijks minimaal drie concertseries. Twee series hiervan zijn eigen concerten, waarbij bijvoorbeeld grote symfonische werken of soloconcerten worden gespeeld. Daarnaast laat het ONSO zich bijvoorbeeld inhuren voor begeleidingen en worden er concerten gegeven in het Openluchttheater te Hertme.

Het bestuur van het ONSO is als volgt samengesteld:

voorzitter: Johan Wilmer - voorzitter@onso.nl

secretaris: Kirsten Dors - secretaris@onso.nl

penningmeester: Sander Meijers - penningmeester@onso.nl

bestuurslid concertrealisatie: Herman van Enter - concertrealisatie@onso.nl

bestuurslid pr: Olga Heijtmajer - pr@onso.nl

Deze aanvraag begint met een uiteenzetting van de missie en visie van het ONSO en de doelen/doelstellingen die daaruit voortvloeien. Vervolgens worden de verschillende doelgroepen van het ONSO beschreven.

De hoofdmoot van de aanvraag bestaat uit het weergeven van de geplande activiteiten voor de jaren 2023-2024. In het geval van het ONSO met name concerten; er zijn echter ook activiteiten in de vorm van een cursus voor het bestuur en een workshop voor het orkest. Vervolgens wordt toegelicht op welke manier de activiteiten bijdragen aan de pijlers samenwerking, innovatie en talentontwikkeling.

De aanvraag sluit af met een beschrijving van de communicatie en promotie rondom concerten.

In de bijlage behorende bij de aanvraag is de begroting met bijbehorende toelichting te vinden.

Missie en visie

Missie

Het ONSO draagt met een uitdagende programmakeuze en kwalitatief hoogstaande concerten enerzijds bij aan het speelplezier en de muzikale ontwikkeling van zijn leden en anderzijds aan de kwaliteit van de samenleving van Enschede en omstreken en geeft daarmee betekenis aan het leven van zijn musici en een zo groot en breed mogelijk publiek.

Visie

Het ONSO wil zich in kwaliteit verder ontwikkelen tot het amateursymfonieorkest van Oost-Nederland; daarbij wil het de leden stimuleren in hun muzikale ontwikkeling opdat op een zo hoog mogelijk niveau kan worden gemusiceerd. Enige jaren geleden heeft het orkest de ambitie uitgesproken om te groeien van kamerorkest naar symfonieorkest in complete bezetting. Dit ging samen met een naamswijziging naar Oost-Nederlands Symfonieorkest. Inmiddels kan het ONSO zich een volwaardig symfonieorkest noemen.

Het ONSO wil leden niet alleen stimuleren in hun muzikale ontwikkeling. Tijdens de coronapandemie is duidelijk geworden dat het ONSO ook een belangrijke sociale functie heeft voor zijn leden. Het ONSO ziet het daarom als taak op regelmatige basis sociale activiteiten organiseren voor zijn leden.

Het ONSO wil met het uitvoeren van een gevarieerd programma en gerichte pr-activiteiten een groter vast publiek trekken. Enerzijds om zoveel mogelijk mensen in aanraking te brengen met klassieke muziek, anderzijds om zijn financiële positie te versterken.

Doel en doelstellingen

Doel

Uit bovenstaande missie en visie komt een viertal doelen voort:

1. het bevorderen van het orkestspel en speelplezier van de leden
2. het bevorderen van sociale verbinding tussen leden
3. het werven van groter en breder vast publiek
4. het versterken van de financiële basis

Doelstellingen per doel

Het bevorderen van het orkestspel en speelplezier van leden

- door in 2023 en 2024 te zorgen voor een gevarieerde programmakeuze;
- door in 2023 en 2024 jaarlijks een repetitieweekend te organiseren;
- door in 2023 en 2024 jaarlijks minimaal eenmaal een eigen programma uit te voeren in het Muziekcentrum te Enschede;
- door in 2023 en 2024 jaarlijks voor de eigen concerten in het Muziekcentrum een try-outconcert te geven in de regio;
- door in 2023 en 2024 een of twee groepsrepetities onder leiding van professionals van het Phion te organiseren;
- door in 2023 en 2024 de ontwikkeling van groepsaanvoeders en orkestgroepen weer te geven in ontwikkelingsplannen;
- door in 2023 en 2024 jaarlijks eenmaal een concert te organiseren waarbij de samenwerking met een externe partij wordt aangegaan;
- door in 2023 en 2024 te blijven werken met een professionele dirigent;
- door in 2023 leden een workshop aan te bieden met betrekking tot de mentale kant van musiceren.

Het bevorderen van de sociale verbinding tussen leden

- door in 2023 en 2024 jaarlijks een repetitieweekend te organiseren;

- door in 2023 en 2024 jaarlijks voor leden een zomerbarbecue en een winterwandeling te organiseren;
- door het faciliteren van een borrel na afloop van de repetitie.

Het werven van een groter en breder vast publiek

- door het in 2023 volgen van een driedaagse cursus 'campagneontwikkeling' bij Cultuurmarketing;
- door voorafgaand aan elk concert twee tot drie professionele mailings via Mailchimp te versturen aan alle geïnteresseerden in het mailbestand;
- door in 2023 en 2024 op regelmatige basis contacten te hebben met journalisten van traditionele media;
- door in 2023 en 2024 alle concerten via Facebook en Instagram te promoten als evenement;
- door in 2023 en 2024 minimaal twee opnames van concerten toe te voegen aan het YouTubekanaal van het ONSO;
- door in 2023 en 2024 jaarlijks eenmaal een concert te organiseren waarbij de samenwerking met een externe partij wordt aangegaan.

Het versterken van de financiële basis

- door in 2023 banden aan te gaan met partners in de publieke sfeer die het belang onderkennen van een goed regionaal klimaat om als regio ook attractief te blijven voor hogeropgeleiden door een structurele financiële bijdrage te leveren die het voor het ONSO mogelijk maakt om tweemaal per seizoen in het Muziekcentrum te spelen;
- door in 2023 uit te zoeken in hoeverre het mogelijk is om een ANBI-status te verwerven om daarmee te voldoen aan de voorwaarden die sommige private fondsen stellen;
- door in 2023 een Comité van Aanbeveling op te richten ter ondersteuning van de goede naam van het ONSO.

Doelgroepen

Het ONSO wil via doelgerichte en gevarieerde programmering publiek trekken van alle leeftijden en uit alle sociale lagen uit de (Eu)regio. Een vast deel van het publiek, ongeacht waar wordt opgetreden en mits geen besloten concert betreffende, zal uiteraard bestaan uit een vaste kern van familie, vrienden en kennissen van de orkestspelers. De specifieke doelgroepen per concertlocatie worden hieronder beschreven.

Muziekcentrum: voor het doorgewinterde concertpubliek

In het Muziekcentrum te Enschede, waar het ONSO doorgaans minimaal eens per jaar optreedt, richt het ONSO zich op publiek dat geïnteresseerd is in klassieke muziek en te zien is als regelmatig concertganger. Gezien de hogere kosten voor het afhuren van het Muziekcentrum probeert het ONSO daar veel publiek te trekken door onder andere de grote en meer bekende symfonische werken te spelen en solisten te kiezen die landelijk of regionaal bekendheid genieten.

Ontmoetingskerk: voor het publiek dat openstaat voor weinig uitgevoerd repertoire

In de Ontmoetingskerk te Enschede kan het ONSO zich vanwege lagere huurkosten veroorloven wat meer het pad van de vernieuwing te betreden met modernere stukken en weinig gespeeld repertoire. Dit trekt vooral een specialistisch publiek dat ingevoerd is in de klassieke muziek en dikwijls zelf een instrument bespeelt, al dat niet in orkestverband. Het publiek zal hier doorgaans wat jonger zijn het doorsnee klassiekemuziekpubliek.

Openluchttheater Hertme: voor publiek dat afkomt op bekende "meezingers"

Met het jaarlijkse concert in het Openluchttheater Hertme richt het ONSO zich op publiek dat niet of nauwelijks bekend is met klassieke muziek, maar dat vooral aangetrokken wordt door melodieën die men kent van radio en tv uit het genre opera/operette/musical dan wel bekend is met de naam en muziek van een bekende tv-persoonlijkheid.

Regionale theaters/kerken: voor publiek dat kennis wil maken met klassieke muziek

Voorafgaand aan een concert in het Muziekcentrum probeert het ONSO een try-outconcert te plannen. Hiertoe benadert het ONSO de kleinere theaters in de regio zoals de Reggehof in Goor en het Parkgebouw in Rijssen of huurt het ONSO een kerk met goede podiummogelijkheden en acceptabele akoestiek af, zoals de Kandelaar in Holten. Het publiek dat naar een dergelijk concert gaat, doet dat deels omdat het sowieso naar een lokaal concert gaat of kerkganger is van de betreffende kerk, maar ook wel eens een klassiek concert in de buurt wil meemaken.

Maatschappelijke doelgroepen: klassieke muziek ter ontspanning

Het ONSO toont graag zijn maatschappelijke betrokkenheid, bijvoorbeeld door net als in 2022 een concert te geven voor vluchtelingen of andere doelgroepen die een steuntje in de rug kunnen gebruiken. De doelgroepen bestaan hoofdzakelijk uit volwassenen van alle leeftijden en hebben waarschijnlijk telkens een gemeenschappelijke deler, bijvoorbeeld vluchteling zijn of op een bepaalde manier hulpbehoevend zijn. Deze doelgroepen zijn niet bij voorbaat geïnteresseerd in klassieke muziek, voor hen zal de muziek een manier zijn om te ontspannen en om de gedachten te verzetten.

Activiteiten

Nr.	Wanneer	Wat	Waar
1	wekelijks	orkestrepetitie	Spinnerij Oosterveld Enschede
2	januari 2023	winterwandeling	in Twente
3	januari/ februari 2023	cursus Campagneontwikkeling	Cultuurmarketing Utrecht
4	februari 2023	twee concerten met Sofia Vasheruk, de concerten volgen op een repetitiweekend met try-outconcert	Muziekcentrum Enschede en n.t.b. concertlocatie buiten Enschede; repetitiweekend/try-outconcert in Coesfeld
5	mei 2023	concert in samenwerking met Ellen ten Damme	Openluchttheater Hertme
6	juni 2023	concert in het kader van bachelorexamen van de concertmeester van het ONSO	Muziekcentrum Enschede
7	juli 2023	zomerbarbecue	in de tuin van een orkestlid
8	oktober 2023	twee concerten met nader te bepalen solist	Ontmoetingskerk Enschede en nader te bepalen locatie buiten Enschede
9	januari 2024	winterwandeling	in Twente
10	april	buitenconcert tijdens het	in zusterstad Münster en een nader te

	2024	AaSeerenadenfestival; herhaling van het concert in Nederland	bepalen locatie in Enschede of omgeving
11	juni 2024	jubiläumconcert in samenwerking met koor uit de omgeving van Enschede	Muziekcentrum Enschede
12	juni 2024	concertreis in samenwerking met koor	nader te bepalen plaats in het buitenland
13	juli 2024	zomerbarbecue	in de tuin van een orkestlid
14	oktober 2024	begeleiden finalisten International Piano Competition for young musicians	Muziekcentrum Enschede
15	nader te bepalen in 2024	workshop Stalen Zenuwen voor het hele orkest	waarschijnlijk tijdens een repetitieweekend

Toelichting subsidiabele activiteiten

Activiteit 1: repetities

Het ONSO repeteert wekelijks op donderdagavond van 19.30-22.15 uur. Deze repetities vinden plaats in Spinnerij Oosterveld te Enschede en worden geleid door dirigent Jeppe Moulijn. De Spinnerij is tijdens de coronapandemie een prima repetitielocatie gebleken. De ruimte is groot genoeg om anderhalve meter afstand te houden en kan voldoende worden geventileerd.

De ledenopkomst bij de repetities is hoog. Bij eventuele afwezigheid op cruciale orkestposities wordt altijd gezocht naar externe vervanging. Zo garandeert het ONSO aan alle leden een vol orkest met speelplezier op niveau.

Activiteit 3: cursus Cultuurmarketing

Sinds het uitbreken van de coronapandemie blijkt het voor de culturele sector moeilijk om voor gevulde zalen te spelen. Het ONSO vindt het belangrijk voor zijn leden, maar bovenal voor zijn solisten, om voor een groot publiek te spelen. Daarom kiest het bestuur van het ONSO ervoor om zich in 2023 te professionaliseren door middel van het volgen van een driedaagse cursus 'campagneontwikkeling' bij Cultuurmarketing. In deze cursus wordt geleerd welke stappen van belang zijn voor een geslaagde marketingcampagne. De volgende onderwerpen maken deel uit van het programma: doelen en doelstellingen, boodschap (wat werkt wel en niet), budget, zelf doen versus samenwerken met bureaus, middelen, media-inzet, bereik, bijsturen/optimalisatie en terugkoppeling in de organisatie.

Activiteit 4: concert in eigen beheer

Deze betreft twee concerten met als soliste pianiste Sofia Vasheruk. In het Muziekcentrum te Enschede en op een nader te bepalen locatie buiten Enschede worden symfonie nr. 5 van Sibelius en pianoconcert nr. 3 van Rachmaninov gespeeld.

Voor dit concert zijn 10-12 repetities beoogd. De repetitieperiode wordt afgesloten met een repetitieweekend in Duitsland, waarschijnlijk in Kolping Bildungsstätte Coesfeld.

Promotie van de concerten wordt gedaan door het ONSO middels het verspreiden van posters, flyers en mailings. De concerten worden tevens aangekondigd op de website van het ONSO en op online evenementenagenda's, onder andere van Enschede Promotie. Ook worden berichten op social media geplaatst en wordt contact gezocht met lokale media.

Daarnaast zal bij het promoten van dit concert samenwerking worden gezocht met Kaliber en Academia Musica. De samenwerking met Kaliber heeft bij een eerder concert in oktober 2021 namelijk zijn vruchten

afgeworpen. Kaliberleerlingen konden toen met korting naar ons concert, waar Sofia Vasheruk, docent bij Kaliber, soleerde. We hebben haar netwerk ingezet bij het verkrijgen van publiek. Zij heeft zich ingezet om zoveel mogelijk pianoleerlingen en hun ouders enthousiast te maken voor het concert. Daarnaast heeft een ONSO-lid dat tevens werkzaam is bij Kaliber ervoor gezorgd dat Kaliber ons concert heeft aangekondigd op de Facebookpagina van Kaliber. Voor deze concerten willen we eenzelfde kortingsactie aanbieden aan Kaliberleerlingen, uit te breiden met een kortingsactie voor leerlingen van Academia Musica.

Het ONSO vindt het belangrijk om betrokkenheid te tonen bij alle inwoners van van Enschede. Daarom is het ONSO voornemens om specifieke doelgroepen gratis toegang te verlenen tot dit concert. In mei 2022 heeft het ONSO vluchtelingen woonachtig op vliegveld Twenthe de mogelijkheid gegeven ons concert gratis te bezoeken. Een dergelijk aanbod wil het ONSO voor dit concert nogmaals doen voor een nader te bepalen doelgroep. Beoogd wordt de doelgroep een ontspannen avond te bezorgen en mogelijk de interesse voor klassieke muziek te activeren.

Activiteit 5: samenwerkingsconcert

Deze activiteit vindt plaats in het voorjaar van 2023 en betreft een samenwerking met het Openluchttheater Hertme en Ellen ten Damme. Tijdens dit concert zal het ONSO Ellen ten Damme begeleiden, maar ook een aantal orkeststukken ten gehore brengen. Er zal waarschijnlijk licht klassieke muziek en jazzmuziek worden gespeeld; welke stukken precies, is op dit moment nog niet bekend. Voor dit samenwerkingsconcert staan 10-12 repetities gepland.

Het Openluchttheater Hertme is een veelzijdige locatie, waar bijvoorbeeld popmuziek, klassieke muziek en wereldmuziek ten gehore wordt gebracht. Het ONSO heeft vaker samengewerkt met het Openluchttheater Hertme, waarbij telkens is gezocht naar een programma dat een groot publiek aantrok. De promotie van deze activiteit zal grotendeels in handen zijn van het Openluchttheater Hertme. Het ONSO zal echter bijdragen aan de promotie door het verspreiden van mailings en flyers en door het delen van het evenement op social media.

Activiteit 6: concert

Deze activiteit vindt plaats in het late voorjaar van 2023, in het Muziekcentrum. Bij dit concert zal het ONSO bijdragen aan het bachelorexamen van de concertmeester van het ONSO. Zij heeft er voor haar eindexamen voor gekozen om een vioolconcert met orkestbegeleiding te spelen. Het ONSO werkt hier in het kader van talentontwikkeling van de eigen leden graag aan mee. Op het programma staan het vioolconcert van Barber en Appalachian Spring van Copland.

Voor dit concert staat 10-12 repetities gepland. Wat betreft de verdeling van de kosten zou het kunnen zijn dat het ONSO de repetitiekosten voor zijn rekening neemt en de concertmeester de overige kosten. In het kader van haar opleiding heeft onze concertmeester de opdracht gekregen het concert en alle randzaken zelf te organiseren. Dat betekent dat zij ook de promotie van het concert zal uitvoeren. Het ONSO zal haar daar waar nodig ondersteunen, bijvoorbeeld door het verspreiden van flyers, posters en mailings en door het plaatsen van berichten op social media.

Activiteit 8: concert in eigen beheer

Deze activiteit zal plaatsvinden in oktober 2023 en zal bestaan uit een tweetal concerten uitgevoerd in eigen beheer. Op het moment van schrijven is nog niet duidelijk welk programma er zal worden gespeeld. Beoogd wordt om een solowerk en een symfonie te spelen, eventueel voorafgegaan door een ouverture. De concerten worden uitgevoerd in de Ontmoetingskerk te Enschede en in een nader te bepalen locatie buiten Enschede. Voor deze concerten staan 10-12 repetities gepland.

Promotie van de concerten wordt gedaan door het ONSO middels het verspreiden van posters, flyers en mailings. De concerten worden tevens aangekondigd op de website van het ONSO en op online evenementenagenda's, onder andere van Enschede Promotie. Ook worden berichten op social media geplaatst en zal contact worden gezocht met lokale media. Tot slot zal er in samenwerking met Kaliber een kortingsactie komen voor hun leerlingen.

Activiteit 10: concert in zusterstad

Er zijn contacten gezocht met Münster, een van de zustersteden van Enschede. In Münster vindt het AaSeerenadenfestival plaats en het ONSO zou daar in het kader van de stedenband graag deel van uit willen maken. Naast optreden op dit festival zal hetzelfde programma in of om Enschede worden uitgevoerd. Op het moment van schrijven is nog onzeker of deze samenwerking doorgaat en zo ja, in welke vorm. Mocht het concert geen doorgang kunnen vinden, dan zal het ONSO op zoek gaan naar een alternatieve activiteit.

Promotie van het concert tijdens het AaSeerenadenfestival zal in overleg met het bestuur van dit festival worden vormgegeven. De promotie van het programma in of om Enschede zal in handen van het ONSO zijn middels het verspreiden van posters, flyers en mailings. De concerten worden tevens aangekondigd op de website van het ONSO en op online evenementenagenda's, onder andere van Enschede Promotie. Ook worden berichten op social media geplaatst en zal contact worden gezocht met lokale media. Tot slot zal er in samenwerking met Kaliber een kortingsactie komen voor hun leerlingen.

Activiteit 11: jubileumconcert in samenwerking met koor

In 2024 viert het ONSO zijn 13e lustrum. Het lustrum zal worden gevierd met een concert, gedacht wordt aan het Requiem van Verdi. Hiervoor zal samenwerking worden gezocht met een koor uit de omgeving. Promotie van het concert wordt gedaan door het ONSO en het betreffende koor middels het verspreiden van posters, flyers en mailings. De concerten worden tevens aangekondigd op de website van het ONSO en het koor en op online evenementenagenda's, onder andere van Enschede Promotie. Ook worden berichten op social media geplaatst en zal contact worden gezocht met lokale media.

Activiteit 12: concertreis in samenwerking met koor

Een concertreis in het buitenland maakt onderdeel uit van de jubileumviering. Het ONSO zal deze concertreis zoveel mogelijk klimaatneutraal uitvoeren, bijvoorbeeld door vervoer per trein.

Activiteit 14: samenwerking International Piano Competition for young musicians

In 2022 heeft het ONSO succesvol meegewerkt aan de International Piano Competition for young musicians (IPC). Bij dit tweejaarlijkse internationale pianoconcours is het ONSO gevraagd de drie finalisten te begeleiden. De organisator van het concours, Michail Markov, heeft al aangegeven graag in 2024 opnieuw samen te werken met het ONSO. De IPC 2024 zal waarschijnlijk in het Muziekcentrum plaatsvinden.

De promotie van deze activiteit is in handen van de organisatie van de IPC. Het ONSO draagt echter ook zijn steentje bij door bekendmaking in de seizoensflyer, op de website van het ONSO en via social media.

Activiteit 15: Workshop Stalen Zenuwen voor het hele orkest

Het ONSO is een orkest dat op een steeds hoger niveau musicceert. Dat betekent dat er meer eisen aan de orkestleden worden gesteld, bijvoorbeeld bij het instuderen van de muziek en bij het spelen van (groeps)solo's. Leden hebben aangegeven soms podiumstress te ervaren en het ONSO wil hen graag ondersteunen middels een workshop over de mentale kant van musiceren: hoe bereid je je voor op een (groeps)solo? hoe kun je gemotiveerd blijven studeren op moeilijke orkestpassages? Deze workshop zal plaatsvinden in 2024 en wordt gegeven door Stalen Zenuwen.

Evaluatie van activiteiten

Het ONSO heeft zich voor 2023-2024 voorgenomen om een verbeterslag te maken in de evaluatie van de verschillende activiteiten. In voorgaande jaren is ingezet op het verbeteren en evalueren van allerlei ondersteunende processen. Het evalueren van concerten is daarbij echter nog niet in meegenomen. Door het evalueren van de activiteiten hoopt het ONSO bij te kunnen dragen aan het toekomstige speelplezier van de leden en aan de financiële gezondheid van de vereniging. Bij een dergelijke evaluatie zullen de volgende onderwerpen aan de orde komen:

- kwalitatieve evaluatie van het concert in overleg met de dirigent
- evaluatie van de repetitieperiode
- moeilijkheidsgraad van de gespeelde stukken

- resultaten ledenenquête
- pr

Programmaliijnen

Samenwerking

Sofia Vasheruk

In februari 2023 zal er een samenwerking zijn met pianiste Sofia Vasheruk. Zij zal met het ONSO pianoconcert nr. 3 van Rachmaninov spelen. Voorafgaand zal zij drie maal met het orkest repeteren. Er zal eveneens samenwerking op pr-gebied zijn. Sofia is docente aan Kaliber en Academia Musica. Een vorig concert heeft laten zien dat kortingsactie een kortingsactie voor Kaliberleerlingen veel publiek heeft opgeleverd. Deze actie willen we bij dit concert uitbreiden voor leerlingen van Academia Musica. Zij kunnen het concert bezoeken voor € 10,-.

Openluchttheater Hertme/Ellen ten Damme

De samenwerking met het Openluchttheater Hertme wordt bestendig met een concert in 2023. Voorafgaand aan de daadwerkelijke uitvoering van het concert vinden diverse overleggen met het bestuur van het Openluchttheater Hertme plaats. Onderwerp van gesprek zijn onder andere de verdeling van de financiën, het thema van het concert en de keuze van de solist. Er is inmiddels contact met het management van Ellen ten Damme. De te spelen werken worden bepaald door de programmacommissie van het ONSO, met inachtneming van de kaders die vanuit beide besturen worden meegegeven.

Uitvoering in partnergemeente

Er zijn contacten gezocht met Münster, een van de zustersteden van Enschede. In Münster vindt het AaSeerenadenfestival plaats en het ONSO zou daar in het kader van de stedenband graag deel van uit willen maken. Op het moment van schrijven is nog onzeker of deze samenwerking doorgaat en zo ja, in welke vorm.

Koor

Voor de uitvoering van het Requiem van Verdi tijdens het jubileumconcert en de concertreis zal de samenwerking worden gezocht met een koor uit (de omgeving van) Enschede. In het verleden zijn hierover contacten geweest met het ECOK uit Enschede. Het ONSO zal opnieuw contact zoeken om te mogelijkheden tot een samenwerking te onderzoeken.

Phion

De bestaande samenwerking met Phion aangaande repetitoren, bladmuziek en last-minute-invallers is uitgebreid met de afspraak dat het ONSO bijzondere slagwerkinstrumenten van Phion mag lenen, zelfs buiten het Muziekcentrum.

Repetitoren worden tweemaal per jaar ingezet ter ondersteuning van de aanvoerders. Deze ondersteuning heeft niet alleen betrekking op de speeltechniek van het betreffende instrument, maar ook op het inhoud geven aan het aanvoerderschap. De inzet van repetitoren wil het ONSO professionaliseren voor te werken met ontwikkelingsplannen welke cyclisch zullen worden geëvalueerd. Dit plan heeft betrekking op het aanvoerderschap en op de ontwikkeling van de betreffende orkestgroep. Na een concert zal de aanvoerder evalueren in hoeverre de vastgestelde ontwikkeldoelen zijn bereikt. Niet-behaalde doelen zullen tijdens een volgende groepsrepetitie aan bod komen.

Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA)

In 2022 heeft het ONSO contact gezocht met het COA met het voorstel een benefietconcert te geven voor de vluchtelingen die gehuisvest zijn op vliegveld Twenthe. Dit concert heeft plaatsgevonden op 19 mei 2022. Het COA heeft zich beijverd om muzikale bewoners te enthousiasmeren om een apart programmaonderdeel te doen naast onze muzikale inbreng. Voor de catering tijdens het concert is samenwerking gezocht met Fysio Twente. Zij hebben zowel tijdens als na het concert de vluchtelingen en orkestleden voorzien van een hapje en drankje.

Het ONSO wil graag maatschappelijke betrokkenheid tonen bij een vergeten groep als vluchtelingen. Hoewel de COA-vestiging in Enschede waarschijnlijk wordt opgeheven is de toestand in de wereld zodanig dat in de toekomst helaas met waarschijnlijkheid weer gelegenheden zullen ontstaan een dergelijk concert in de regio aan te bieden. Mocht het niet lukken om een dergelijk concert te organiseren, dan zal het ONSO zal voor het concert van februari 2023 samenwerking zoeken met een nader te bepalen doelgroep. Afhankelijk van die doelgroep zal het ONSO op locatie spelen of de groep uitnodigen voor ons concert in het Muziekcentrum.

International Piano Competition for young musicians (IPC)

Een nieuwe samenwerking in 2022, die zeker verlengd zal worden, is die met de IPC. Voor het eerst in de geschiedenis van de IPC is een lang gekoesterde wens van organisator Michail Markov uitgekomen, namelijk een finaleavond waarbij de solisten een pianoconcert uitvoeren met symfonieorkest. De IPC is een parel voor Enschede, want uit de hele wereld komen ongekend hoog getalenteerde jonge pianisten om te strijden om de eerste plaats van een hoog aangeschreven pianoconcours. Voor het ONSO bijzonder eervol daar medewerking aan te mogen geven.

De samenwerking zal eruit bestaan dat het ONSO in ieder geval in 2024, maar waarschijnlijk ook in 2023, de finalisten van de IPC zal begeleiden. In overleg met de organisatie worden de te spelen finalestukken bepaald.

Innovatie

Evaluatie processen

In 2023 wil het ONSO de evaluatie van processen uitbreiden met het systematisch evalueren van concerten met de dirigent en leden. Door het evalueren van de activiteiten hoopt het ONSO bij te kunnen dragen aan het toekomstige speelplezier van de leden en aan de financiële gezondheid van de vereniging. Bij een dergelijke evaluatie zullen de volgende onderwerpen aan de orde komen:

- kwalitatieve evaluatie van het concert in overleg met de dirigent: Wat was het algemene niveau van het concert? Hoe was de bezetting? Zijn er binnen het orkest groepen die qua niveau een extra stimulans kunnen gebruiken?
- evaluatie van de repetitieperiode: Was het aantal repetities te veel, voldoende of te weinig? Heeft een eventuele te korte repetitieperiode geleid tot druk bij de leden?
- moeilijkheidsgraad: Is de inschatting van de moeilijkheidsgraad kloppend geweest? Waren de stukken voldoende speelbaar voor alle groepen?
- reactie leden: Middels een enquête kunnen leden hun mening geven over de concerten en de bijbehorende repetitieperiode.
- pr: Heeft de ingezette pr de gewenste effecten gehad? Zo nee, wat kan er de volgende keer anders?
- financieel: Hoe is het concert in financiële zin verlopen?

De resultaten worden gepresenteerd en geëvalueerd tijdens een algemene ledenvergadering. Eventuele aanbevelingen ten aanzien van het spelniveau van verschillende groepen krijgen een vervolg binnen de ontwikkelingsplan van de betreffende groep (zie Samenwerking -> Phion).

Nieuwe financiële middelen

Naast inkomsten uit recette, lidmaatschap en gemeentelijke bijdragen gaat het ONSO de komende tijd actiever op zoek naar andere geldmiddelen. Dit om ook programma's met grote bezetting te kunnen bekostigen, zoals een uitvoering en wereldpremière van de compositie The Seasons componeert door ONSO-dirigent Jeppe Moulijn. Zonder extra middelen is het ondenkbaar dit werk uit te voeren.

Inmiddels zijn er concrete stappen genomen om nieuwe financiële middelen aan te wenden:

- er is via ons eigen netwerk contact gelegd met INN-Twente. INN-Twente zal het ONSO helpen met het vinden van een sponsor binnen hun netwerk. Het doel is een 5-jarensponsoring van € 25.000. Binnenkort wordt dit voorstel besproken en wordt duidelijk of de sponsoring doorgang zal vinden.

- het ONSO heeft de wens om een ANBI-status te bemachtigen. In 2023 onderzoekt het ONSO of het haalbaar is deze te verwerven. Bij bepaalde fondsen blijkt het namelijk een vereiste te zijn de ANBI-status te hebben.
- in 2023 gaat het ONSO een Comité van Aanbeveling oprichten. Vooral om toegang te krijgen tot mogelijke geldschieters in de private sector is dat een bewezen "kruiwagen".

Nieuwe media

Tijdens de coronaperiode hebben de website en de concertpromotie een transformatie doorgemaakt. De huidige website en concertpromotie vormen momenteel qua inhoud en vorm een goede weergave van de ONSO-aspiraties.

Vervolg hierop is een innovatieronde op het gebied van de media. Onlangs heeft het ONSO een YouTubekanaal geopend met de eerste concertopnames. Naast concertopnames is het ONSO gestart met een interviewserie ter promotie van de concerten van het ONSO. Twee orkestleden zijn enthousiast aan de slag gegaan als interviewteam bestaande uit een cameravrouw en interviewster. Bedoeling is om voortaan enige tijd voor elk concert een interview af te nemen met de aanstaande solist en zo op het YouTubekanaal op termijn een serie hele leuke en interessante interviews met vooraanstaande en ook eigen solisten op te bouwen. Ook worden de interviews gebruikt als promotiefilmpjes op social media.

Inzet Tec Art: visuele ondersteuning tijdens concerten

Het ONSO heeft een aantal concerten in de Ontmoetingskerk gespeeld. Deze kerk is een aangename concertlocatie. Het publiek gaf echter wel aan dat het orkest moeilijk zichtbaar is voor mensen die wat meer achter in het publiek zitten. Het ONSO wil daarom bij komende concerten gebruik maken van de televisieschermen die aanwezig zijn in de kerk. Door beelden van het orkest op de schermen te tonen, heeft het hele publiek voldoende zicht op het orkest.

Workshop mentale kant van musiceren

Het ONSO is een orkest dat op een steeds hoger niveau musicceert. Dat betekent dat er meer eisen aan de orkestleden worden gesteld, bijvoorbeeld bij het instuderen van de muziek en bij het spelen van (groeps)solo's. Leden hebben aangegeven soms podiumstress te ervaren en het ONSO wil hen daar graag bij ondersteunen middels een workshop over de mentale kant van musiceren: hoe bereid je je voor op een (groeps)solo? hoe kun je gemotiveerd blijven studeren op moeilijke orkestpassages? Deze workshop zal plaatsvinden in 2024 en wordt gegeven door Stalen Zenuwen.

Google Analytics

De website van het ONSO is een belangrijk middel in de pr van onze activiteiten. Op dit moment is er echter weinig inzicht in de effectiviteit van de website. Voor 2023 heeft het bestuur zich voorgenomen om zich te verdiepen in Google Analytics. Hiermee kan een beter beeld worden verkregen van de mensen die www.onso.nl bezoeken, hoe ze op de website terechtkomen en welke pagina's ze bezoeken. Deze informatie kan helpen op de website meer passend te maken aan het publiek en om een betere kaartverkoop te genereren. Het is de bedoeling om hiervoor hulp in te schakelen van de webbeheerder van het ONSO. Mocht deze niet de mogelijkheden hebben om het bestuur meer te leren over Google Analytics, dan zullen een of twee bestuursleden zich middels een cursus gaan verdiepen in Google Analytics.

Cultuurmarketing

Sinds het uitbreken van de coronapandemie blijkt het voor de culturele sector moeilijk om voor gevulde zalen te spelen. Het ONSO vindt het belangrijk voor zijn leden, maar bovenal voor zijn solisten, om voor een groot publiek te spelen. Daarom kiest het bestuur van het ONSO ervoor om zich in 2023 te professionaliseren door middel van het volgen van een driedaagse cursus 'campagneontwikkeling' bij Cultuurmarketing. In deze cursus wordt geleerd welke stappen van belang zijn voor een geslaagde marketingcampagne.

Maatschappelijke betrokkenheid

Tijdens de repetities wordt de koffie en thee verzorgd door een koffiemedewerker. Deze medewerker heeft zich bij het ONSO aangemeld als speler. Omdat er weinig orkestmuziek voor haar instrument is, maar zij zich toch bij het ONSO wilde aansluiten, heeft ze zich aangeboden als koffiehulp. Het ONSO biedt haar graag de mogelijkheid om deel uit te maken van het orkest. Inmiddels heeft ze er verschillende bezigheden bijgekregen, zoals helpen met de pr en hand-en-spandiensten verlenen bij de concerten en het repetitieweekend..

Talentontwikkeling

De artistieke leiding

Talentontwikkeling bij de eigen leden probeert het ONSO vooral te bewerkstelligen door bewust te kiezen voor een dirigent van hoog niveau. De dirigent is immers de belangrijkste inspirator voor de spelers en kan door kennis, kunde en enthousiasme een orkest kwalitatief tot grotere hoogte sturen en daarmee de talenten van de spelers tot ontwikkeling laten komen. Talentontwikkeling kan er ook bij de dirigent zelf zijn. Zo heeft de ONSO-dirigent recentelijk een symfonie van bijna een uur volledig uit het hoofd gedirigeerd en daarvan opnames gemaakt ter zelfstudie en ontwikkeling. Daarnaast is de ONSO-dirigent tevens componist en momenteel wordt bekeken of een uitvoering en wereldpremière van zijn eigen compositie *The Seasons* door het ONSO in 2024 of 2025 financieel en organisatorisch haalbaar is. Het werk is een vervolg op zijn vorige grote compositie *Voyage to Creation*, dat in 2019 door het Toonkunstorkest Leiden en een Leids korencollectief is uitgevoerd.

Beroepsondersteuning

De ondersteuning van repetitoren van het Phion is zinvol voor de kwaliteit van het orkestspel. Facetten die tijdens groepsrepetities aan bod komen zijn bijvoorbeeld het samenspel binnen de groep, de klankvorming en het inhoud geven aan aanvoerderschap (zie Samenwerking).

Solisten uit het orkest

De concertmeester van het ONSO studeert hoofdvak viool aan Artez conservatorium. In 2023 is haar afstuderen. Als eindexamen zal ze een groot soloconcert spelen met het ONSO in de grote zaal van het Muziekcentrum. Ook al in 2022 is er concert gepland met een tweetal solisten uit het orkest, dezelfde concertmeester en tevens de solocelliste van de celli. Ter voorbereiding op dit concert ontvangt de concertmeester voldoende begeleiding van haar Artez-docenten. De solocelliste ontvangt dit niet en zal op initiatief van het ONSO een workshop volgen bij topcelliste Quirine Viersen. Zij zal haar niet alleen speeltechnisch ondersteunen, maar er wordt ook begeleiding geboden bij de psychologische aspecten van het soleren.

Ook in 2023-2024 wil het ONSO solisten uit het orkest begeleiding bieden bij alle aspecten van het soleren. Hiervoor zal per solist passende begeleiding worden gezocht. Omdat op dit moment nog niet precies duidelijk is hoe de programmering eruit gaat zien en wie solo's zullen gaan spelen, is er nog geen concrete informatie te geven met betrekking tot de begeleiding van solisten.

Nieuw strijkersensemble uit ONSO-leden

Een aantal strijkers uit het ONSO is de uitdaging aangegaan om, los van de ONSO-programmering, onder de naam Strijkersensemble Enjoy een eigen concertserie aan te gaan. Het concept is te spelen zonder dirigent. Dat biedt nieuwe uitdagingen voor alle betrokken spelers. Het idee is ontstaan in de coronatijd van 2021, toen er een periode was dat het alleen mogelijk was om in relatief kleine groepen bijeen te komen. Al snel ontstond er groot enthousiasme bij de spelers voor dit concept. Net als het ONSO, werkt ook Enjoy met met professionele repetitoren van o.a. Phion en het Residentie Orkest uit Den Haag. Specifiek wordt bij hun workshops aandacht gegeven hoe het spelen zonder dirigent moet worden aangepakt. Extra aandacht gaat daarbij uit naar het vergroten van de aanvoerdersvaardigheden van de concertmeester van Enjoy.

Er wordt opgetreden in aansprekende kleinere locaties in de regio zoals Stiftskerk te Weerselo, Spookhoes in Hertme en het Kleine Kerkje te Buurse. De try-out van een serie is telkens in een sociale

setting als een verzorgingshuis. In 2022 gaat het ensemble zelfs op tournee met vier concerten in Zuid-Frankrijk en staan concerten geboekt voor eind 2022 en worden plannen gesmeed voor 2023 en verder.

Bij menig van deze concerten zijn programma's gedaan en voorzien met solistische inbreng van onze eigen ONSO-spelers. Het ensemble heeft een vaste kern wisselende gastspelers, allen afkomstig uit het ONSO.

Vooralsnog is Enjoy geen rechtspersoon en is er dus geen financiële verwevenheid met het ONSO en zijn daarom de activiteiten niet genoemd in het overzicht.

Communicatie en promotie

Het ONSO heeft de afgelopen tijd benut om een degelijk communicatie- en promotieschema op te stellen. Dit schema bevat een aantal hoofdlijnen, waarbij de concrete invulling per concertserie wordt aangepast. Hoofdlijnen van het schema zijn de kanalen waarlangs de belangrijkste communicatie en promotie rondom een concertserie plaatsvindt:

- aankondiging in de pers (bv. Tubantia, 1Twente)
- aankondiging op de website van het ONSO (www.onso.nl)
- aankondiging op online evenementenagenda's (bv. Uit in Enschede, Visit Oost alsmede websites van organisaties gericht op klassieke muziek, zoals de Faso, Webpodium en Klankwijzer)
- vormgeven en verspreiden van posters en flyers
- inzet van social media (Facebook, Instagram en YouTube)
- opstellen van het programmaboekje

Het schema bevat per hoofdlijn een tijdsplanning met uit te voeren activiteiten, welke verdeeld zijn over de verantwoordelijken binnen het bestuur. Het bestuur kan taken uitzetten binnen de pr-commissie. Verder bevat het schema informatie met betrekking tot contactgegevens van bijvoorbeeld dagbladen, lokale radiostations en culturele instellingen.

Het ONSO verzendt regelmatig professionele nieuwsbrieven naar belangstellenden. Het mailbestand bestaat op dit moment iets meer 600 abonnees. Zij worden tevens op de hoogte gebracht van het seizoensaanbod door middel van een seizoensflyer. Daarnaast ontvangen zij per concert twee tot drie mails met daarin bijvoorbeeld informatie over het concert, een interview met de solist of informatie over de te spelen werken. Het doel is om het mailbestand de komende tijd uit te breiden naar 750 adressen. De eerste 600 adressen zijn grotendeels aangeleverd door leden middels een actie waarbij het lid dat de meeste adressen aanleverde een prijs kon winnen. Uitbreiding van de lijst wordt onder andere gedaan door mailadressen van concertbezoekers, met toestemming, toe te voegen aan het bestand. Daarnaast hebben websitebezoekers de mogelijkheid om hun mailadres achter te laten.

Promotie van concerten wordt tevens gedaan via social media. Dit gebeurt door het plaatsen van berichten en promotiefilmpjes, bijvoorbeeld interviews met solisten, dirigent en een sfeerimpressie van repetities.

Afhankelijk van de plek waar het concert wordt gegeven en de grootte van het concert, wordt er vanaf ongeveer drie maanden voor een concert begonnen met het contact zoeken met lokale media en met het aankondigen op social media en online evenementenagenda's.

Zodra bekend is dat het ONSO een concert in Enschede zal geven, vindt overleg plaats met Enschede Promotie om te bespreken in hoeverre zij het ONSO kunnen ondersteunen bij de pr.

Kaartverkoop verloopt in eigen beheer via Ticketkantoor. Dit biedt het ONSO inzicht in het verloop van de kaartverkoop. Het voordeel daarvan is dat het ONSO kan inspelen op achterblijvende kaartverkoop, bijvoorbeeld door het versturen van extra mailings en het verspreiden van extra flyers.

Samenwerkingen worden aangegrepen om nieuw publiek kennis te laten maken met het ONSO. Zo biedt het ONSO daar waar mogelijk kortingsacties aan, bijvoorbeeld bij muziekscholen in de omgeving van concertlocaties of bij leerlingen van solisten. Ook brengt het ONSO zijn concerten onder de aandacht bij bezoekers van bijvoorbeeld de International Piano Competition for young musicians.